

"O dildeki kuvve-i zaika, bir nazir-i alikadr makamından, batn fabrikasının yasakçısı ve mide tavlasının bir kapıcısı derecesine sukut eder." cümlesinde "batn fabrikasının yasakçısı" ne anlama gelmektedir?

BATN: İç, karın, insanın içi ve mide gibi anlamlara gelmektedir. **Batn fabrikasının yasakçısı** ise; midemize gidecek yiyeceklerin bekçiliğini yapmak demektir. [İktisat Risâlesi](#)'nde, şöyle izâh edilmektedir:

"Ağızdaki kuvve-i zâikayı bir kapıcı, âsâb ve damarları telefon ve telgraf telleri gibi, kuvve-i zâika ile merkez-i vücuttaki mide ile bir medâr-ı muhâbereleridir ki, ağza gelen maddeyi o damarlarla haber verir."

"Bedene, mideye lüzumu yoksa 'Yasaktır!..' der, dışarı atar. Bazen da, bedene menfâati olmamakla beraber, zararlı ve acı ise, hemen dışarı atar, yüzüne tükürür."

Fakat dil, herkes için bir kapıcı vazifesi yapmamaktadır. Onun da izâhını yine İktisat Risâlesi olan [On Dokuzuncu Lem'â](#)'ya hâvale ediyoruz.

"Sabık İkinci Nükte de, 'Kuvve-i zâika kapıcıdır.' dedik."

"Evet, ehl-i gaflet ve ruhen terakki etmeyen ve şükür mesleğinde ileri gitmeyen insanlar için bir kapıcı hükmündedir. Onun telezzüzü, hatırı için isrâfâta ve bir dereceden on derece fiyata çıkmamak gerektir. Fakat, hakikî ehl-i şükrün ve ehl-i hakikatin ve ehl-i kalbin kuvve-i zâikası, Altıncı Söz'deki muvâzenede beyan edildiği gibi, kuvve-i zâikası rahmet-i İlâhiyenin matbâhlarına bir nâzır ve bir müfettiş hükmündedir. Ve o kuvve-i zâika da tâamlar adedince mizancıklarla nimet-i İlâhiyenin envânını tartmak ve tanımak, bir şükr-ü mânevî suretinde cesede, mideye haber vermektir."